

4. Натхнення // Українська мала енциклопедія : 16 кн. : у 8 т. / проф. Є. Онацький. — Буенос-Айрес, 1961. — Т. 4, кн. VIII : Літери Ме — На. — С. 1068-1069. — 1000 екз.
5. Референс // Юридична енциклопедія : [у 6 т.] / ред. кол.: Ю. С. Шемшученко (відп. ред.) [та ін.]. — К. : Українська енциклопедія ім. М. П. Бажана, 2003. — Т. 5 : П — С. — 736 с. — ISBN 966-7492-05-2.
6. Теорія мотивації Дугласа Мак-Грегора [Електронний ресурс]. — Режим доступу:
https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%A2%D0%B5%D0%BE%D1%80%D1%96%D1%8F_%D0%BC%D0%BE%D1%82%D0%B8%D0%B2%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%97_%D0%94%D1%83%D0%B3%D0%BB%D0%B0%D1%81%D0%B0_%D0%9C%D0%B0%D0%BA-%D0%93%D1%80%D0%B5%D0%B3%D0%BE%D1%80%D0%B0 — Назва з екрана. — Дата перегляду: 30.10.2023.
7. Тригуб О.Л. Формотворчий аспект у створенні одягу з використанням технік декорування батік та печворк / О.Б., Жидких О.Л Тригуб // Art and Design.. — №2, 2018. — С 27-34.
8. Філософський словник / За ред. В. І. Шинкарука. — 2.вид., перероб. і доп. — К.: Голов. Ред. УРЕ, 1986.

Пак І.О.,

заслужений працівник культури України,
доцент за наказом кафедри музичного
та хореографічного мистецтва
ВП «Миколаївська філія Київського
Національного університету культури і
мистецтв», м. Миколаїв, Україна

ФОРМУВАННЯ ЕСТЕТИЧНОЇ ОСОБИСТОСТІ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ В УМОВАХ ХОРЕОГРАФІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Основні вимоги до змісту й організації освітнього процесу в Україні відображені у Національній доктрині розвитку освіти, де зазначено, що держава повинна забезпечувати підготовку кваліфікованих кадрів з урахуванням світових тенденцій освіти впродовж життя, соціально-економічних, технологічних та соціокультурних змін; формувати в педагога потребу і здатність до неперервної самоосвіти, професійного й особистісного розвитку. Таким чином, уже сам зміст цього документа засвідчує, що розвиток виступає ключовим поняттям загальної та професійної підготовки на початку ХХІ ст. Саме він визначає стратегічні орієнтири інноваційного поступу сучасної освіти.

Питання естетичного виховання особистості є актуальним для сучасного суспільства. Саме у формуванні людей з необмеженими творчим потенціалом, високим рівнем моральних принципів та розумово-вольовою активністю

зацікавлена молода українська держава. Тому, визначаючи проблеми зміст і методи естетичного виховання майбутніх учителів, серед предметів художньо-естетичного циклу, у процесі вивчення яких здійснюється естетично-творчий розвиток студентів, одне з головних місць належить хореографії. Педагогічні умови реалізації мистецької діяльності впливають на взаємодію мистецтва і педагогіки у контексті реалізації провідних позицій гуманістичної спрямованості освіти.

Естетичне виховання майбутніх учителів в умовах хореографічної діяльності здійснюється у вищих навчальних закладах, зорієнтованих здебільшого на культурологічне, естетичне навчання й виховання, організація естетичного виховання засобами танцювального мистецтва чітко сформована й систематизована. Заняття хореографією в них здійснюються за провідними методиками вітчизняних і зарубіжних учених (К. Василенка, А. Гуменюка та ін.). Достатньо розроблені питання методики хореографічної роботи як засобу естетичного виховання (Г. Березової, Л. Бондаренко, А. Тараканової та ін.) [2].

Крім того, у сучасній національній освітній системі уроки хореографії впроваджуються в середніх загальноосвітніх закладах (традиційні загальноосвітні школи, ліцеї, колежіуми, гімназії, навчально-виховні комплекси). Хореографія не входить до складу обов'язкових навчальних предметів, проте в практиці початкової школи набуває широкого розповсюдження й викладається як додатковий предмет, завдання якого спрямовані на духовний та фізичний розвиток особистості кожної дитини.

Представлена стаття має на меті дослідити питання морально-естетичного виховання майбутніх учителів в умовах хореографічної діяльності. Аналіз змісту морально-естетичного виховання майбутніх учителів на заняттях з хореографії у вищих навчальних закладах показав, що цей процес відбувається без належного програмно-цільового та методичного забезпечення, створення відповідних педагогічних умов. У зв'язку з цим виникає низка суперечностей, які потребують вирішення на науковому рівні.

Результати наукових досліджень у галузі психології, філософії, мистецтвознавства, педагогіки висвітлюють окремі сторони проблеми естетичного виховання особистості. Роль виховної сутності мистецької діяльності пов'язана з специфікою сприйняття особистістю художніх образів, мистецьким хистом та спонукуванням до соціального самовизначення, самооцінки, вибору шляхів самовдосконалення.

Так, філософські аспекти естетичного виховання розглянуто в наукових працях В. Баленока, В. Бігаєва, Ю. Борева, О. Волкової, Т. Домбровської, І. Зязюна, В. Іванова, В. Кудіна, М. Ліфшица, В. Лозового та ін. Психологічні основи естетичного виховання розкрили Л. Виготський, В. Клименко, В. Роменець, Б. Теплов, С. Якобсон та ін. Науково-теоретичні дослідження питання морального змісту мистецтва висвітлюють учені (Т. Г. Аболіній, Л. Т. Левчук, В. І. Панченко, О. І. Фортовій, В. О. Сухомлинський та ін.)

На актуальності проблеми морально-естетичного виховання майбутніх учителів засобами танцювального мистецтва наголошували Л. Богатикова,

М. Боголюбська, В. Верховинець, О. Конорова, Б. Мануйлів та ін. Важливість розвитку внутрішнього світу учнів початкових класів засобами танцю доводиться в працях Г. Ільїної, С. Рудневої, Є. Фіша та ін. Проблема формування творчої сфери дитини засобами хореографії та ритміки розглянута в наукових працях Н. Георгян, О. Горшкової, Ю. Ушакової, Т. Чурпіти. Питання сучасної теорії хореографічного виховання висвітлені в роботах О. Мартиненко, Т. Морозовської, О. Таранцевої, В. Нілова та ін.

Ураховуючи здобутки вчених, зазначимо, що проблема естетичного виховання майбутніх вчителів у процесі хореографічної діяльності ще не знайшла достатнього висвітлення в науковій літературі та педагогічній практиці. У зв'язку з цим виникає необхідність подальшого вивчення естетично-виховних можливостей хореографічної діяльності. Завдання нашого дослідження – з'ясувати зміст естетичного виховання майбутніх учителів в умовах хореографічної діяльності.

Узагальнення результатів теоретичного аналізу проблеми та констатуючого дослідження дало змогу виявити педагогічні умови підвищення рівня підготовки студентів в умовах хореографічної діяльності:

- виявлення і розвиток у студентів професійно і особистісно значущих цілей, мотивів, установок, пов'язаних із напрямками майбутньої естетико-виховної діяльності відповідно вузівській спеціалізації та індивідуальним здібностям і потребам;

- поєднання теоретичних та практичних аспектів підготовки студентів, результатами якої мають стати естетико-педагогічна компетентність і потреба в безперервному професійно-педагогічному та художньо-естетичному самовдосконаленні;

- виховання інноваційного стилю професійно-педагогічної діяльності і спілкування шляхом впровадження в навчально-виховний процес вузу нових педагогічних технологій на основі суб'єкт-суб'єктної взаємодії.

Навчальна діяльність сприяє формуванню готовності майбутніх учителів до естетичного виховання школярів у випадку, коли в ній проектується ситуація майбутнього естетико-виховної діяльності студентів. Педагогічне проектування є тим видом діяльності, який забезпечує прогностичне бачення педагогом технології вирішення дидактичних та виховних ситуацій і його результатів. До змісту педагогічного проектування входять тою чи іншою мірою елементи моделювання, прогнозування і планування навчально-виховного процесу. Такий підхід до формування знань, умінь і навичок майбутнього вчителя, відповідає умовам комплексного підходу, включає в себе єдність навчальної і позанавчальної роботи, взаємозв'язок освіти і самоосвіти.

Отже забезпечення високого рівня практичної підготовки майбутніх учителів тісно пов'язане з використанням у навчально-виховному процесі поряд з традиційними, академічними методами навчання так званих активних, професійно орієнтованих. Оволодіння педагогічними інноваціями, які базуються на психолого-педагогічних, соціально-культурологічних та фахових знаннях, дозволить досягти

високого рівня майстерності у здійсненні естетичного виховання майбутніх вчителів.

Список використаних джерел:

1. Алексюк А. М. Педагогіка вищої освіти в Україні. Історія. Теорія : підручник / Алексюк А. М. — Київ : Либідь, 1998. — 557 с.
2. Бех И. Д. Емоції в процесі морального виховання / И. Д. Бех // Педагогіка і психологія — 1999. — №2 — С. 23-24.
3. Бондаренко В. А. Методика хореографічної роботи в школі / В. А. Бондаренко. — К. : Музична Україна, 1987. — Х.з. С. 54-55.
4. Зязюн І. А. Педагогіка добра ідеали і реалії : наук.- метод. посіб. / І. А. Зязюн. — Київ : МАУП, 2000. — 309 с.
5. Естетика: підручник / Л. Т. Левчук, Д. Ю. Кучерюк, В. І. Панченко; за заг. ред. Л. Т. Левчук. — К. : — Вища школа, 1997. — 399 с.
6. Отич О. М. Мистецтво у системі розвитку творчої індивідуальності майбутнього педагога професійного навчання: теоретичний і методичний аспекти: монографія / Олена Миколаївна Отич; за наук. ред. І. А. Зязюна. — Чернівці: Зелена Буковина, 2007. — 752 с.
7. Рудницька О. П. Педагогіка: загальна та мистецька : [навч. посіб.] / О. П. Рудницька. — Тернопіль : Навчальна книга-Богдан, 2005. — 355 с.
8. Сухомлинський В. О. Вибрані твори : у 5 т. / В. О. Сухомлинський — К. : Рад. шк., 1976. — Т.1. — С. 121.